
Region:	Saksbehandler:	Telefon:	Vår dato:	Vår referanse:
REK sør-øst	Claus Henning Thorsen	22845515	22.11.2018	2018/2003/REK sør-øst C
			Deres dato:	Deres referanse:
			25.09.2018	

Vår referanse må oppgis ved alle henvendelser

Håkon Andre Johannessen
Statens arbeidsmiljøinstitutt

2018/2003 Effekter av Arbeidstilsynets virkemidler på arbeidsmiljø og helse

Vi viser til søknad om forhåndsgodkjenning av ovennevnte forskningsprosjekt. Søknaden ble behandlet av Regional komité for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK sør-øst) i møtet 01.11.2018. Vurderingen er gjort med hjemmel i helseforskningsloven § 10.

Forskningsansvarlig: Statens arbeidsmiljøinstitutt
Prosjektleder: Håkon Andre Johannessen

Prosjektomtale (original):

Formålet med forskningsprosjektet er å få svar på om Arbeidstilsynets virkemiddelbruk bidrar til å redusere helseskadelige eksponeringer i arbeidsmiljøet, og bidrar til å forebygge arbeidsrelaterte plager og sykdommer. Arbeidstilsynets viktigste virkemidler er tilsyn og veiledninger om systematisk hms-arbeid. Virksomheter fra samme næring vil bli tilfeldig trukket ut og tilfeldig fordelt på tre tiltaksgrupper og én kontrollgruppe. I én av tiltaksgruppene vil Arbeidstilsynet gjennomføre tilsyn, og i de to andre gruppene vil Arbeidstilsynet gjennomføre to ulike typer veiledninger. Tiltakene gjennomføres på virksomhetsnivå og effektene på arbeidsmiljø og helse måles på individnivå. Alle ansatte i de uttrukne virksomhetene vil motta arbeidsmiljø- og helsekartlegginger ved spørreskjema før og etter gjennomførte tiltak. Ved statistiske analyser tester vi hypotesen om et lavere nivå av eksponeringer og helseplager blant ansatte i tiltaksgruppene sammenlignet med ansatte i kontrollgruppen.

Vurdering

Helseforskningsloven gjelder for medisinsk og helsefaglig forskning, det vil si «virksomhet som utføres med vitenskapelig metodikk for å skaffe til veie ny kunnskap om helse og sykdom», jf. helseforskningsloven § 2, jf. § 4.

Slik komiteen oppfatter prosjektet, skal man teste effekten av to ulike intervensjoner på arbeidsmiljøet. Tiltakene (tilsyn og veiledning) vil gjennomføres på virksomhetsnivå og vil ikke direkte berøre de ansatte. Effektene av tiltakene vil måles på individnivå ved spørreskjema og registerdata fra NAV. Arbeidsmiljøet oppfattes å være i sentrum, ikke deltakerne. Komiteen mener, basert på den fremlagte dokumentasjon, at studien således ikke har til formål å skaffe til veie ny kunnskap om helse og sykdom, slik dette forstås i helseforskningsloven § 4.

Prosjektet kan gjennomføres uten godkjenning av REK innenfor de ordinære ordninger for helsetjenesten med hensyn til for eksempel regler for taushetsplikt og personvern. Søker bør derfor ta kontakt med enten forskerstøtteavdeling eller personvernombud for å avklare hvilke retningslinjer som er gjeldende.

Vedtak

Etter søknaden fremstår prosjektet ikke som medisinsk og helsefaglig forskning, og det faller derfor utenfor helseforskningslovens virkeområde, jf. helseforskningsloven § 2.

Komiteens avgjørelse var enstemmig.

Komiteens vedtak kan påklages til Den nasjonale forskningsetiske komite for medisin og helsefag, jfr. helseforskningsloven § 10, tredje ledd og forvaltningsloven § 28. En eventuell klage sendes til REK sør-øst C. Klagefristen er tre uker fra mottak av dette brevet, jfr. forvaltningsloven § 29.

Med vennlig hilsen

Britt Ingjerd Nesheim
professor dr. med.
leder REK sør-øst C

Claus Henning Thorsen
Seniorrådgiver

Kopi til: postmottak@stami.no; Statens arbeidsmiljøinstitutt ved øverste administrative ledelse:
postmottak@stami.no